

Зелений світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№109 (272) листопад 2012

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

Громадській Раді Всеукраїнських організацій та об'єднань природоохоронного спрямування при Міністерстві екології та природних ресурсів України

Заява

Згідно з рішенням Зеленої Ради Української екологічної асоціації «Зелений світ» (Протокол від 08.11.2012 р.) представником УЕА «Зелений світ» у статусі члена Громадської Ради Всеукраїнських організацій та об'єднань природоохоронного спрямування при Міністерстві екології та природних ресурсів України направляєтья Босак Адель Василівна — заступник Голови УЕА «Зелений світ».

З повагою,

Голова УЕА «Зелений світ»

Ю. Самойленко

Голова Української екологічної асоціації «Зелений світ» Юрій Самойленко взяв участь у зустрічі 22 листопада 2012 року з представниками Європейського банку реконструкції та розвитку в рамках проведення ЄБРР семінару з приводу інформування місцевих організацій громадянського суспільства працюючих, в тому числі, з екологічних питань.

ЛИСТОПАД

- 6 — Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів
- 9 — День преподобного Нестора Літописця Київського
- День української писемності та мови
- 14 — Всесвітній день боротьби із захворюванням на діабет
- 16 — Міжнародний день толерантності
- 17 — День студента
- 18 — День працівників сільського господарства
- 19 — День працівників гідрометеорологічної служби
- 20 — Всесвітній день дитини
- 21 — Собор Архістратиґа Михаїла, покровителя Києва
- 22 — День Свободи
- 24 — День пам'яті жертв голодомору
- 25 — Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками

ГРОМАДСЬКІСТЬ ВИМАГАЄ СКАСУВАТИ ЖОРСТОКИЙ ЗАКОН

7 листопада 2012 року громадська кампанія «Форум порятунку Києва» організувала біля центрального офісу Партії регіонів акцію з вимогою скасувати ганебний законопроект № 9139, який дає можливість безкарно вбивати тварин (в тому числі домашніх) у населених пунктах і легалізує утримання комерційними структурами пересувних звіринців, в яких мордують тварин. Про це повідомляє прес-центр «Форум».

Законопроект № 9139 вніс до Верховної Ради України Кабінет Міністрів України (Микола Азаров) 9 вересня 2011 року. Через підтримку фракцією Партії регіонів цей законопроект 7 лютого 2012 року був ухвалений у першому читанні.

До учасників пікетування вийшов народний депутат України Григорій Смітюх. Депутат пообіцяв, що він передасть Олександру Єфремову та іншим керівникам фракції Партії регіонів вимоги пікетувальників. Особисто він висловив підтримку збереженню природи.

Представники громадськості готують звернення на ім'я керівників фракцій Верховної Ради України з вимогою скасувати ганебний законопроект № 9139.

ХАРКІВСЬКИЙ КОКСОВИЙ ЗАВОД ПЕРЕЙШОВ У НАСТУП

Адміністрація Харківського коксового заводу спробувала привселюдно виправдатись за всі екологічні злочини.

Під час судового засідання з'ясувалося, що Харківський коксовий завод так і не надав суду потрібних дозволів на викиди. Під час дослідження матеріалів справи стало очевидним, що дане підприємство негативно впливає на стан здоров'я населення (доказом цього стали статистичні звіти поліклінік про рівень захворюваності в різних частинах міста Харкова).

Однак представник Харківського коксового заводу продовжує доводити, що накази екологічної інспекції є чиясь окремою думкою і ні до чого не зобов'язують, в тому числі і до встановлення очисних споруд чи зменшення об'ємів виробництва.

У наступ на позивача представники Харківського коксового заводу перейшли вже після судового засідання. Прямо під стінами Жовтневого

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова площа, 4, Київ-70,
тел./факс: 417 43 83

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозреватель», Експрес online, eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жаливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жакні картини радянської дійсності.

КАБМІН ТА НАРДЕПА Ю. МІРОШНИЧЕНКА НОМІНОВАНО НА «БУДЯК»

«Будяк року» присуджується за порушення екологічних прав громадян та законодавчі ініціативи, небезпечні для довкілля.

Кабінет Міністрів України при розробці та поданні до Верховної Ради України законопроекту «Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків №3 і 4 Хмельницької атомної електричної станції» порушив низку законів України та її міжнародних угод, що стосуються екологічних прав громадян. Докладніше можна прочитати на <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1352198687>

Народний депутат України Ю.Р. Мірошніченко формально є автором законопроектів, котрі несуть у собі надзвичайно небезпечні загрози для системи державної екологічної політики, охорони природного довкілля та реалізації екологічних прав громадян: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні)», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури відведення земельних ділянок та зміни їх цільового призначення».

Докладніше можна прочитати на <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1352198687>

ДЕРЖЛІСАГЕНЦІЯ ЗІЗНАЄТЬСЯ У ПОРУШЕННІ ЗАКОНІВ

Нещодавно у Фейсбуці на сайті Державної лісової агенції України було розміщено посилання про вирубку старовікових лісів Радомишльщини, що є порушенням Законів України «Про Червону книгу України» та «Про охорону навколишнього природного середовища України» та рекомендацій міжнародної Лісової Наглядової Ради щодо збереження біорізноманіття при проведенні лісгосподарських заходів.

Але Держлісагенція замість того, щоб скасувати лісорубний квиток і дотриматися природоохоронних законів, вважає що вирубка законною, чим зізнається у абсолютному нехтуванні нашого природоохоронного законодавства. У своїй відповіді, наведеній нижче, вона стверджує, що вирубки проводилися згідно з матеріалами лісовпорядкування, проведеного у 2008 році.

Але це лише підтверджує, що ДЕРЖЛІСАГЕНЦІЯ при виконанні лісовпорядкування АБСОЛЮТНО НЕ ВРАХОВУЄ

НАЯВНІСТЬ РІДКІСНИХ І ЗНИКАЮЧИХ ВИДІВ тварин і рослин! При врахуванні цих видів, згідно з лісовпорядкуванням, ці ліси мали б бути збереженими для нащадків, а не перетворені на купу дров! Таким чином, маємо чергове підтвердження того, що лісова галузь є ворогом лісу № 1 в Україні і чи не головною причиною знищення половини видів Червоної книги України.

Активісти готуватимуть скаргу до контролюючих органів з метою визнання Проекту лісовпорядкування Радомишльського лісгоспу як невідповідаючого українському законодавству та незаконності дій Державної лісової агенції України.

О. Васильчук

СУД ЗОБОВ'ЯЗАВ ДАЕІ ОПРИЛЮДНИТИ УГОДИ ПРО ТОРГІВЛЮ КВОТАМИ

Київський адміністративний суд зобов'язав Державне агентство екологічних інвестицій (ДАЕІ) оприлюднити міжнародні угоди про торгівлю квотами на викиди парникових газів, що були підписані з Японією та Іспанією у 2009 році. Рішенням суду, ДАЕІ має передати тексти угод до Мінюсту з метою реєстрації та забезпечити доступ до них громадськості.

«Рішенням суду базується на положеннях чинного законодавства про те, що усі міжнародні угоди, підписані Україною, повинні бути оприлюднені, — пояснює Мар'яна Булгакова, Директор ЕДЦ «Правова аналітика», який ініціював судовий процес. — Винятки із цього правила існують, проте ДАЕІ не змогли обґрунтувати в суді наявність конфіденційної інформації в угодах».

Відповідно до Організації конвенції та Закону України «Про інформацію», міжнародні угоди в галузі навколишнього середовища є екологічною інформацією, та не можуть бути віднесені до інформації з обмеженим доступом.

Угоди про продаж квот передбачають залучення іноземних інвестицій для реалізації проектів зі скорочення викидів парникових газів в Україні та інших екологічних проектів у рамках Кіотського протоколу.

«Одна із причин, чому в Україні не вдається досягти ефективних результатів від проектів схеми зелених інвестицій, це непрозорість її впровадження починаючи від підписання договору, і до вибору виконавців проекту та використання коштів, — пояснює Андрій Железний, молодший експерт з питань зміни клімату Національного екологічного центру України. — Всі проекти разом допоможуть зменшити викиди в Україні лише на 0,03%, що не виправдовує витрачених 3,8 млрд. гривень».

Експерти наголошують, що отримані Україною від міжнародної торгівлі квотами 470 мільйонів євро є надбанням держави та належать її народу. Ці кошти мають бути використані за так званою «схемою зелених інвестицій» саме на екологічні проекти, що призведуть до скорочення викидів парникових газів. Проте натомість, просуваються сумнівні проекти, такі як купівля 1200 автомобілів-гібридів для МВС України та реконструкція сміттєспалювального заводу в Києві, що забруднює атмосферу міста.

НІ УБИВСТВАМ!

6 листопада 2012 р. біля Верховної Ради України відбулося пікетування, учасники якого вимагали не приймати в другому читанні проект Закону «Про реформування та вдосконалення дозвільної системи у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального і невиснажливого використання природних ресурсів та екологічної безпеки, зменшення регуляторного тиску на суб'єктів господарювання» № 9139 від 09.09.2011. Законопроект включено до порядку денного під № 5199-VI від 06.09.2012.

Пікетувальників підтримали троє народних депутатів, зокрема Борис Пудов та Олег Ляшко, які пообіцяли озвучити вимогу не розглядати закон на сесії 6 листопада.

Як повідомив організаторам пікету народний депутат Іван Заєць, член Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи ВРУ, Комітет досі не розглядав цей законопроект перед винесенням на сесію парламенту. Але це може статися на цьому тижні.

Організатори пікетування закликають членів Комітету дослухатися до вимог громадськості і мають надію, що законопроект в нинішньому, неприйнятному вигляді не буде винесений на сесію ВРУ.

Основні причини критики з боку громадськості:

- законопроект узаконює добування (тобто вбивство) тварин-компаньонів (собак і котів) приватними особами. Термін «добування», застосований у законопроекті, є евфемізмом слова «вбивство». При цьому в законопроекті застосований термін «бродячі собаки і коти», визначення якого немає в чинному законодавстві, як немає і критерію, за яким розрізняються «безпритульні» (термін визначено ст. 1 ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження») та «бродячі» собаки й коти;

- законопроект наділяє Міністерство екології повноваженнями надавати дозвіл на використання немисливських видів тварин, видів тварин, занесених до Червоної книги України, тварин у межах природно-заповідного фонду України, однак не містить обмежень способів такого використання, а отже дозволяє й їхній відстріл.

- законопроект містить список видів, що підлягають необмеженому відстрілу. До них збираються віднести вовків, лисиць, собак та котів бродячих, ворон сірих, сорок, граків, а також мисливських та немисливських тварини. Повноваження надавати дозвіл на винищення усього живого, у тому числі в межах природно-заповідного фонду (згідно цього законопроекту), матимуть місцеві державні

адміністрації. Як показує українська практика, це породить розгалужені корупційні схеми в цій галузі;

- законопроект суперечить чинному законодавству, зокрема, ст. 17 ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження», якою заборонено вбивство безпритульних тварин жорстокими засобами, до котрих належить відстріл; та ст. 174 Кодексу України про адміністративні правопорушення («Стрільба з вогнепальної, холодної металюної чи пневматичної зброї в населених пунктах і в не відведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку»), оскільки фактично узаконює застосування вогнепальної зброї будь-яким бажаним у будь-який час і в будь-якому місці — в тому числі в межах населених пунктів, дозвіл на що видається держадміністраціями;

- термінологія законопроекту дуже розпливчата і узаконює сумнівні сфери діяльності мисливців і комерційних структур, а саме пересувні звіринці (під назвою «пересувні виставки»), цирки і дельфінарії;

- до обговорення законопроекту зовсім не були залучені численні зооохоронні громадські організації.

Організаторами пікетування є Національний екологічний центр України, Громадянська кампанія «Форум порятунку Києва» та Дружина охорони природи «Зелене майбутнє», їх підтримали волонтери київського зоозахисного руху.

Із категоричним протестом проти даного законопроекту виступили також ГО «Інститут сучасних проблем України», Спілка вільних журналістів «Природа над усе», ГО Дніпродзержинське товариство захисту тварин «ZOOщит», департамент охорони тваринного світу та природних ресурсів Міжнародного конгресу захисту прав і свобод людини «Світ», м. Одеса, ГО «Центр допомоги тваринам», комітет з екології Громадської Ради при Раді Міністрів АР Крим, Західно-українське товариство захисту тварин, м. Львів та Громадська ініціатива Форум допомоги безпритульним тварин UA-VET.

Василіок Олексій

РАДІ НАЦБЕЗПЕКИ НАПРАВИЛИ ВІДКРИТОГО ЛИСТА

Національний екологічний центр України (НЕЦУ) звернувся до Ради національної безпеки і оборони України (РНБОУ) з вимогами взяти під контроль Ради доопрацювання проекту оновленої Енергетичної стратегії України до 2030 року.

У відкритому листі до Секретаря РНБОУ наголошується, що наразі проект оновленої Енергетичної стратегії не враховує сучасних викликів енергетичній та національній безпеці України, оскільки концентрується переважно на збільшенні видобутку та споживання викопних паливно-енергетичних ресурсів. У зверненні зазначається, що закладені в Стратегії цілі стримують розвиток сектору відновлювальної енергетики та енергозбереження, які мають високий потенціал залучати іноземні інвестиції, але й ведуть до невиконання міжнародних зобов'язань України.

«Встановлена в проекті Енергостратегії ціль з відновлювальної енергетики в 4,6% у виробництві електроенергії до 2030 року не відповідає сучасним тенденціям розвинуті країн світу та спровокує відставання інноваційних технологій в Україні, — переконаний Артур Денисенко, Експерт з енергетичної політики НЕЦУ, — Це погіршить стан енергетичної та національної безпеки України».

В листі пояснюється, чому в Енергостратегію необхідно включити більш амбітні цілі та ряд заходів, які дозволять знизити споживання паливно-енергетичних ресурсів та енергоємність української економіки. Також обґрунтовується потреба впроваджувати відновлювальні джерела енергії та заходи з енергозбереження, щоб знизити залежність від зовнішнього постачання енергоресурсів та зменшити навантаження на навколишнє природне середовище.

НЕЦУ також запропонував створити за ініціативи Президента України та РНБОУ експертну групу з широким залученням громадськості та задіяти її у процесі доопрацювання оновленої Енергетичної стратегії України на період до 2030 року.

КОЛИ ЗАЛІСНЕННЯ ШКОДИТЬ

Голова Ради ЕкГ «Печеніги» С.О. Шапаренко звернувся до начальника Державної екологічної інспекції в Донецькій області з вимогою вжити заходів задля дотримання режиму охорони території регіонального ландшафтного парку «Краматорський», а саме: терміново провести перевірку законності та відповідності умовам та правилам ведення лісогосподарської діяльності на території природно-заповідного фонду заліснення крейдяних оголень ділянки №1 «Біленьке» РЛП «Краматорський»; вжити заходи для ліквідації загрози існуванню видам, занесеним до Червоної книги України на ділянці №1 «Біленьке» РЛП «Краматорський»; притягнути винних у порушеннях Закону до відповідальності.

Згідно з експертним висновком «Обстеження флори та ристельності Регіонального ландшафтного парку «Краматорський», виконаного під керівництвом д.б.н., професора Донецького національного університету В.М. Остапко, територія ділянки №1 «Біленьке» є найбагатшою за флористичним складом, а його флора нараховує 298 видів. Взагалі на території РЛП виявлено 35 видів рослин, занесених до Червоної книги Донецької області. Для одного виду, фумани лежачої (Fumana procumbens), це єдине місцезростання в південно-східній частині України, а тутешнє місцезростання сонцезвіта звичайного для південно-східної частини України є одним із п'яти відомих.

Таким чином, лісогосподарська діяльність, а саме, заліснення крейдяних схилів ділянки №1 «Біленьке» РЛП «Краматорський», негативно впливає на природний комплекс в цілому та загрожує існуванню 35 видів рослин, занесених до Червоної книги України, і є порушенням ст. 7, 9, 26 Закону України «Про природно-заповідний фонд», ст. 11, 20 Закону України «Про Червону книгу» та Положення про РЛП «Краматорський», за що передбачена відповідальність ст. 90, 91 КУпАП України.

ДИКІ ПАНДИ МОЖУТЬ ЗАЛИШИТИСЯ БЕЗ ЇЖІ

Площа заростей найпоширеніших видів бамбука, якими харчуються гігантські панди в Південно-Східній Азії, може різко скоротитися найближчим часом через зміни клімату, що вказує на необхідність створити «резерви» їжі для травоядних ведмедів.

Про це йдеться в статті, опублікованій в журналі Nature Climate Change.

Великі панди (*Ailuropoda melanoleuca*) є єдиними представниками сімейства ведмежих, які харчуються виключно рослинною їжею. Як правило, в день панда з'їдає близько 30 кілограмів бамбука — основи її раціону.

В останні роки екологи стали помічати, що панди в деяких районах Китаю почали переходити на інші джерела їжі через вирубку лісів. До прикладу, у 2010 році жителі провінції Сичуань помітили, що панди стали забиратися в свинарники і відбирати у свиней частково обгризені кістки.

Група екологів під керівництвом Цзяньго Лю з університету штату Мічиган в Іст-Лансінг (США) спостерігала за життям панд у горах Циньлін у центральному Китаї, де проживає приблизно п'ять частин від загальної популяції диких панд у світі.

Лю і його колеги спробували оцінити швидкість скорочення бамбукових лісів, вивчивши поточні кліматичні умови в горах Циньлін і використавши ці дані як основу для кліматичної моделі.

Як пояснюють вчені, бамбук, незважаючи на неймовірно високу швидкість росту пагонів, дуже повільно розмножується. Як правило, квіти і плоди з'являються на пагонах бамбука лише один раз в 30-35 років, що вкрай сильно обмежує його здатності з пристосування до змін клімату.

Автори статті розробили спеціальну кліматичну модель, яка враховувала особливості розмноження бамбука і інші місцеві чинники, і оцінили, як будуть розвиватися в наступне століття три найпоширеніших види бамбука в горах Циньлін — *Fargesia qinlingensis*, *Fargesia dracoscephala* і *Bashania fargesii*.

Виявилось, що практично всі ділянки бамбукових гаїв в горах Циньлін, придатні для проживання панд, повинні зникнути до кінця наступного сторіччя. За розрахунками екологів, ареал проживання ведмедів-«вегетаріанців» скоротиться на 80-100%.

Зміна клімату зробить деякі високогірні ділянки Циньлін придатними для зростання бамбука, куди він, однак, не проникне через повільне і неефективного

циклу розмноження.

Учені підкреслюють, що вирубки і людські споруди між ділянками бамбукових лісів будуть заважати пандам мігрувати в нові ареали проживання. Як вважають Лю і його колеги, їх робота допоможе владі КНР та інших країн Південно-Східної Азії розробити превентивні заходи, які допоможуть зберегти популяції диких панд у наступні десятиліття.

«Нам слід застосовувати превентивні заходи для захисту тих ділянок лісу, де зараз живуть панди. Нам потрібен час для того, щоб знайти на Землі інші райони, придатні для проживання панд, і зрозуміти, як ми зможемо підтримувати зв'язок між ними і зонами проживання інших видів тварин. Для цього буде потрібна висока швидкість дій і прийняття рішень», — підсумовує один з авторів статті Маонін Туаньму з університету штату Мічиган.

За матеріалами: PIA Новини

АФРИКА МОЖЕ ЗАЛИШИТИСЯ БЕЗ КАВОВИХ ДЕРЕВ

До 2080 року з Африки можуть зникнути аравійські кавові дерева, із зерен яких отримують кавові зерна сорту арабіка. Про це йдеться у повідомленні Королівського товариства ботанічних садів Кью (RBGK, Великобританія).

За даними організації, усього у світі налічується близько 40 видів кавових дерев, із яких 19 мають комерційне значення, і зерна лише трьох видів дерев йдуть на експорт. Так, арабіку отримують із зерен аравійського кавового дерева, ліберіку — ліберійського і робусту — кавового дерева Канефора.

Провідне місце на світовому ринку кавових зерен належить саме зникаючій арабіці, дерева якої ростуть у тропіках Азії та Африки.

«Аравійські кавові дерева можуть зникнути з Африки до 2080 року через зміни клімату», — заявив голова департаменту RBGK Джастін Мот (Justin Moat), слова якого наводяться в повідомленні.

Учені провели аналіз зразків давніх рослин та зерен кави, а також даних про зміни клімату. Потім була створена комп'ютерна модель, що описує стан аравійських кавових дерев в Африці до 2080 року.

Дослідження показало, що деякі райони Африки втратять від 65% до 100% кавових дерев. Якщо ж розглядати весь ареал розповсюдження аравійського кавового дерева в Африці, то кількість рослин у найкращому випадку скоротиться на 38%, у найгіршому — на 90%.

Втім, як зазначають дослідники, це далеко не найгірший прогноз, адже модель не враховувала фактор постійного виру-

бування лісів. Крім того, на збереженні кавових дерев негативно позначиться скорочення чисельності птахів в Африці, які сприяють поширенню насіння рослин.

На думку вчених, допомогти зберегти один із найулюбленіших у світі сортів кави допоможе створення заповідників на території, де ростуть кавові дерева.

Зазначимо, що нещодавно вчені заявили, що кілька чашок кави на день підвищують швидкість і точність розпізнавання мозком слів із позитивним значенням, водночас ніяк не впливаючи на сприйняття слів із негативним або нейтральним змістом.

ЧИСЕЛЬНІСТЬ БЛАКИТНОЇ ІГУАНИ ЗРОСЛА У 75 РАЗІВ

Чисельність ігуани, що мешкає на Кайманових островах, за останні десять років зросла у 75 разів — від 10 до 750 особин, сказано у звіті Міжнародного союзу охорони природи.

Популяція унікальною ігуаною на Кайманових островах свого часу скоротилася від декількох тисяч до декількох десятків особин через полювання на ящірок, знищення місць їх проживання і загибель на дорогах.

Крім того, ігуани ставали жертвами бродячих собак та кішок, завезених переселенцями на Каймани.

«Десять років тому на Кайманових островах у дикій природі налічувалося від 10 до 25 особин гігантської Кайманові блакитної ігуани. Цей вид ящірок був занесений у міжнародну Червону книгу у категорію видів, що перебувають на межі зникнення. Екологи та вчені у рамках спеціальної програми МСОП зі збереження блакитної ігуани змогли домогтися зростання популяції ящірки до 750 особин», — сказано у повідомленні.

Фахівці переселяли дитинчат ігуани в охоронювані природні території, де ігуани сформували окрему субпопуляцію, яка поступово зросла й ігуани самостійно розселилися по всій території острова.

Втім, як зазначають представники МСОП, через освоєння островів людиною чисельність ігуани навряд чи вдасться збільшити до кількох тисяч.

Блакитна ігуана — найбільший представник наземного тваринного світу Кайманових островів. Її довжина може досягати півтора метра, а вага — 11 кілограмів.

Нагадаємо, що нещодавно австралійські вчені виявили, що у комодських варанів через високі витрати енергії під час розмноження і турботи про потомство самки живуть вдвічі менше за самців.

За матеріалами: PIA Новини

РАДОМИШЛЬЩАНСЬКІ ВІКОВІ ЛІСИ У НЕБЕЗПЕЦІ

Старовинні діброви та бори є справжньою окрасою тетерівських лісів, що простяглися значною смугою на правобережжі Тетерева. Проте активне вирубування лісів звело площу таких лісів на Радомишльщині до мінімуму.

У вересні нашими активістами були подані до Радомишльського держлісгоспу пропозиції з внесення ряду вцілілих вікових дібров у список лісів, особливо цінних для збереження, згідно з методичними рекомендаціями Лісової Наглядової Ради (FSC), що дозволило б врятувати їх від суцільних рубок. Але ці пропозиції були по суті проігноровані, так як вже розпочалась вимітка одного з вікових масивів під суцільну вирубку.

Мова йде про 10 видів 53 кварталу Кримоцького лісництва. В ньому зберігся віковий сосново-дубовий чорничний ліс, що має ознаки ацидофільної діброви і має підлягати особливій охороні на Поліссі; крім того, цей ліс є домівкою для цілого ряду істот, занесених до Червоної книги України — це і декілька видів кажанів, що мешкають в дуплах старих дерев, і жук-олень, що харчується соком старих дубів і чії личинки мешкають в загниваючій дубовій деревині. Порятунок вікових лісів має ключове значення для їх збереження. Також цей ліс відіграє важливе значення для виживання плауна колючого — виду Червоної книги України, що стає рідкісним внаслідок незаконного його збору та власне вирубки лісу. Тому ліс має підлягати охороні згідно Закону України «Про Червону книгу України» та «Про охорону навколишнього природного середовища України», і будь-яке господарське втручання в цей ліс, в тому числі (і передусім!) і вирубка, є недопустиме. Але, на жаль, ми вкотре стаємо свідками ігнорування природоохоронного законодавства.

Наразі вже встановили лісорубні стовпчики, що свідчать про наміри зробити суцільну вирубку лісу, який має підлягати охороні. Активісти вже направили скарги і звернення до Державної екологічної інспекції, Державного агентства лісових ресурсів України, та до компанії, що займалась власне сертифікацією Радомишльського лісового господарства, з вимогами вплинути на лісгосп і не допустити вирубки.

Тривогу викликає також поява лісорубних стовпчиків у діброві у 3 кварталі Білківського лісництва цього лісгоспу. Вирубка стосується еталонного масиву заболоченої діброви, яку населяють рідкісні види кажанів та комах, зокрема висхідний дубовий. На лісорубних стовпчиках ще немає жодного надпису; ми надіслали

звернення з проханням пояснити, яка рубка тут відбуватиметься. Проведення тут суцільної рубки недопустиме.

Ми сподіваємось, що Радомишльський лісгосп, який має міжнародну сертифікацію і повинен вести ощадливе лісове господарство з дотриманням природоохоронних зобов'язань, дослухається до законів України і не зганьбить себе, як зробив це Клавдієвський лісгосп, знищивши частину однієї з найстаріших дібров області.

Андрій Плига

І ЗНОВУ НІЖИН: ГЕНПЛАН МІСТА ЗАСЕКРЕЧЕНО

Реакцію органів прокуратури на приховування генеральних планів міст Чернігівської області від громадян тепер можна дізнатися на сайті www.cityplan.in.ua. На веб-ресурсі розміщені відповіді прокуратур на скарги громадських організацій щодо обмеження доступу громадян до містобудівної документації міст України. Цю інформацію зібрано в ході всеукраїнського моніторингу доступності генпланів міст.

Генеральний план — це найважливіший документ, який відображає процес розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту. Цей документ описує як поточний стан розвитку міста, так і план на найближчі роки.

Нагадаємо, що моніторинг доступності генпланів для громадян розпочався улітку цього року. Першим кроком у громадському дослідженні стало надсилання до міських рад інформаційних запитів з проханням повідомити про шляхи ознайомлення громадян із основним містобудівним документом та надати сам документ для ознайомлення. Проте, у відповідь від абсолютної більшості міських рад громадські активісти отримали відмову. У свою чергу, ненадання доступу до публічної інформації правозахисники оскаржили в прокуратурах.

Проте, підстав для реагування на приховування генпланів органи прокуратури не вбачають, а натомість пропонують звертатися до суду.

Віктор Тарасов, виконавчий директор Чернігівського громадського комітету захисту прав людини, що займається моніторингом доступності генпланів міст Чернігівської області, зазначає: «На подані нами скарги майже жодна прокуратура не надала повноцінної відповіді. Зміст майже скрізь однаковий — генплан знаходиться під грифом «Для службового користування» і підстав для прокурорського реагування не має. Той факт, що при цьому порушується ряд законів, зокре-

ма ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про доступ до публічної інформації» — органи прокуратури схоже не хвилює».

Цікавим винятком з цього ряду є реакція Ніжинської міжрайонної прокуратури, до якої було направлено скаргу на неправомірну відмову в наданні інформації щодо містобудівної документації м. Ніжин та з вимогою притягнути міського голову Ніжина Приходька М.В. (саме за його підписом було отримано відповідь від Ніжинської міської ради) до адміністративної відповідальності за невиконання ЗУ «Про доступ до публічної інформації». Ніжинська прокуратура чи не єдина адекватно відреагувала на скаргу про відмову в задоволенні інформаційного запиту та повідомила про порушення дисциплінарного провадження відносно начальника відділу містобудування та архітектури, головного архітектора міста Діденка Г.М. За цікавим збігом обставин, за кілька днів до цього саме цей посадовець був затриманий за отримання хабара в \$2000.

Але в той же час Ніжинська прокуратура, визнаючи факт неналежного виконання інформаційного запиту, вказала, що не має підстав для притягнення до відповідальності міського голову Ніжина Приходька М.В., через те, що «відповідь на інформаційний запит підписав не він, а інша особа» (!!!). Іншими словами прокуратура не вбачає порушення в тому, що за міського голову в офіційних документах розписуються інші невідомі особи. Хоча на фоні останніх корупційних скандалів у Ніжині, цей факт не видається таким вже й кричущим.

ХАРКІВСЬКА «ЕКОЛОГІЯ» РУБКИ ОСВЯТИЛА, СПОДІВАЄМОСЯ НА МІНПРИРОДИ

З приходом до харківського національного парку «Гомільшанські ліси» нового директора, І. Северіна, природні комплекси даної території опинилися під загрозою рубок.

Щоб цього не допустити, з початку жовтня була розпочата громадська кампанія із вимогами до Мінприроди України та Держуправління охорони навколишнього природного середовища в Харківській області дані рубки не погоджувати.

І ось на наше колективне звернення від заступника начальника харківського Держуправління М.Я. Кушнірського ми отримали відповідь - управління ці рубки погодило.

В принципі ніхто і не чекав, що наше звернення змінить відношення до парку як управління в цілому, так і його керівництво.

Від міністерства відповіді ще не було, і в ситуації, що склалася, єдина надія «Гомільшанських лісів» - що воно рубки не погодить. Так що, чекатимемо на неї...

Хто хоче захистити «Гомільшанські ліси» - від рубок та від харківської «охорони природи», може направити до Мінприроди листа. Координати Міністерства екології та природних ресурсів України: вул. Урицького, 35, Київ, 03035.

С. Шапаренко

У БРАЗИЛІЇ АНТИТЮТЮНОВІ ЗАКОНИ ВДВІЧІ ЗМЕНШИЛИ КІЛЬКІСТЬ КУРЦІВ

У Бразилії суворі заходи щодо боротьби з курінням в 1989-2010 роки призвели до скорочення частки курців на 46% і запобігли передчасній смерті близько 420 тисяч осіб.

Про це пишуть автори статті, опублікованої в журналі PLoS Medicine.

У 1990 році Бразилія ввела спеціальний податок на сигарети, а з 1996 року зробила обов'язковим розміщення на сигаретних пачках графічних попереджень про шкоду куріння і почала вводити обмеження на куріння в громадських місцях та інші заходи.

Ціни на сигарети з урахуванням інфляції до 2010 року зросли в 2,3 рази в порівнянні з 1989 роком, а частка курців серед населення за цей період впала з 34,8% до 18,5%.

Девід Леві з Джорджтаунського університету і його колеги з Національного інституту раку в Ріо-де-Жанейро оцінили внесок спеціальних заходів щодо боротьби з курінням в цей результат, а також кількість передчасних смертей, яких завдяки їм вдалося уникнути.

Автори дослідження адаптували для Бразилії спеціальну комп'ютерну модель SimSmoke, яка дозволяє моделювати введення тих чи інших обмежувальних заходів та їх вплив на долю курців у різних вікових групах і серед чоловіків та жінок.

За прогнозами моделі, без додаткових заходів частка курців серед населення в цілому до 2010 року знизилася б лише незначно, до 31%, тільки за рахунок «добровільної» відмови від куріння.

Водночас, при сценарії, що відповідає заходам, які прийняла бразильська влада, частка курців падала в середньому до 17% - більш ніж на 50% з 1989 року. Показник «жорсткого» сценарію на 46% нижчий від «м'якого» з відсутністю спеціальних заходів, і, за оцінками вчених, цей розрив між двома варіантами зростає і після 2010 року.

«За нашими розрахунками, завдяки заходам, реалізованим з 1989 по 2010 рік, вдалося запобігти близько 420 тисячам передчасних смертей, а до 2050 року одне тільки збереження тих же заходів збільшить цей показник до 7 мільйонів», - пишуть автори статті.

Майже 48% відносного скорочення частки курців вчені пов'язують з податками і збільшенням вартості сигарет, близько 14% - з обмеженнями куріння в громадських місцях, 20% - з кампанією в ЗМІ та обмеженням маркетингу і реклами тютюнової продукції.

На спеціальні медичні програми підтримки відмови від куріння та попередження про його шкоду припадало відповідно близько 10% і 8% скорочення частки курців, проте, як зазначають автори статті, важливість цих заходів зростає в довгостроковому періоді при прогнозуванні до 2050 року.

На думку дослідників, приклад Бразилії показує, що навіть для країни з середнім рівнем доходів боротьба з курінням - це «битва, в якій можна перемогти», при цьому «антитютюнові» заходи, не вимагаючи значного зростання держвитрат, «дають очевидні дивіденди» у вигляді зниження передчасної смертності.

ПРИЧИНОЮ ХВОРОБЛИВОСТІ УКРАЇНЦІВ Є ДЕПРЕСІЯ

Понад 50% українців не можуть назвати себе здоровими, свідчать дані опитування Київського міжнародного інституту соціології.

За словами медиків, головна причина хворобливості українців - хронічна депресія. В основному люди хворіють через апатичне ставлення до власного здоров'я.

Втім, за словами експертів, поки здоров'я громадян не входить в пріоритети влади, чисельність хворих не зменшиться.

За словами заслуженого лікаря України, професора Ольги Богомолець, щорічно здоров'я українців погіршується через погану екологію, високий показник алкоголізму серед населення і, як наслідок - розвиток різноманітних епідемій. Проте, наголосує фахівець, 90% хвороб українців спровоковані власним небажаням людей бачити себе здоровими.

Богомолець наголосує, що в Україні відсутня не просто культура здоров'я, але відсутнє бачення свого майбутнього в Україні. «Як наслідок, особливо серед чоловіків, - високий рівень алкоголізму та куріння. Все це пов'язано з хронічною депресією населення країни», - заявила вона.

За даними агентства Bloomberg, в рейтингу країн світу за станом здоров'я Україна посідає 99 місце. Як розповів голова Громадської ради при Міністерстві охорони здоров'я України Олег Мусій, така позиція України у світі є цілком закономірною. Українці не отримують необхідну медичну допомогу через відсутність необхідного фінансування медицини, зазначив він в інтерв'ю Українській службі Радіо Свобода.

На охорону здоров'я в Україні держава виділяє всього 3,5% ВВП. За оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я, якщо фінансування менш ніж 6%, система охорони здоров'я в принципі не може існувати.

Водночас, в Адміністрації Президента запевняють, що реформування системи охорони здоров'я має величезне значення для влади. Медична реформа розпочалася минулого року пілотними проектами в Донецькій, Дніпропетровській, Вінницькій областях та у Києві. Втім, за словами колишнього міністра охорони здоров'я Миколи Поліщука, про реформування медицини багато говорять, але на практиці змін майже немає.

За прогнозами, які оприлюднила глава парламентського комітету з питань охорони здоров'я, депутат від ПР Тетяна Бахтеева, через 10 років чисельність населення України становитиме 38 мільйонів. Якщо такі тенденції збережуться, то через півстоліття українців залишиться не більш як 12 мільйонів.

Зазначимо, що в Україні, за даними Міністерства охорони здоров'я, також зафіксована тенденція до зменшення кількості здорових дітей.

За матеріалами: Радіо Свобода

ВЗІМКУ СМЕРТНІСТЬ ВІД СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ВИЩА

Кількість смертей від серцево-судинних захворювань збільшується у зимовий період, незалежно від кліматичної зони, заявили вчені із США.

Як зазначив один із авторів дослідження доктор медичних наук Браян Шварц, це відкриття стало несподіванкою для самих учених. Раніше саме клімат вважався визначальним фактором сезонних коливань рівнів смертності.

Дослідники з госпіталю Good Samaritan у Лос-Анджелесі проаналізували дані про смертність за період 2005-2008 років у семи різних штатах США, що мають різні кліматичні умови: Каліфорнії, Техасі, Арізоні, Джорджії, Вашингтоні, Пенсильванії та Массачусетсі.

Як показало дослідження, у всіх регіонах загальна кількість смертей у середньому була на 26-36% вища у зимові піки порівняно з літніми мінімальними оцінками.

Причому, показники смертності були схожі у різних кліматичних регіонах.

Хоча дослідники не ставили за мету визначити конкретні причини високої серцево-судинної смертності в зимові місяці, доктор Шварц вважає, що холодна погода може спричиняти звуження судин та підвищення кров'яного тиску.

«Крім того, люди, в основному, ведуть менш здоровий спосіб життя взимку, ніж влітку, вони гірше харчуються та мало займаються спортом», - додав учений.

Зазначимо, що за даними Всесвітньої організації здоров'я, близько 60% смертей в Україні пов'язані з ішемічними хворобами серця.

СВЯТОШИНСЬКІ АКТИВІСТИ ВИМАГАЮТЬ ОШТРАФУВАТИ КЕРІВНИКА КМДА ПОПОВА

З вимогою вжити штрафних санкцій до керівника КМДА Олександра Попова, щоб змусити КМДА виконати у повному обсязі постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 05.04.2012 року, рішення Київської міської ради від 26.02.2010 № 13/345 «Про присвоєння скверу ім. Василя Стуса» та вимоги Державної виконавчої служби України звернулися до Начальника відділу примусового виконання рішень Державної виконавчої служби України Калевича В.А. п'ятеро святошинських активістів УНП. Цю вимогу було висунуто після роз'яснення Київським апеляційним адмінсудом державному виконавцю, що він має впровадити до виконання рішення суду.

Київська міська державна адміністрація намагається ухилитися від виконання рішення суду шляхом надання Державній виконавчій службі України відписок від керівників структурних підрозділів КМДА, які не є учасниками виконавчого провадження, не фігурують відповідачами в адміністративній справі № 2а-4500/11/2670 і не є суб'єктом виконання рішення Київської міської ради від 26.02.2010 р. № 13/3451 «Про присвоєння скверу ім. Василя Стуса». Тобто — не є виконавчим органом Київської міської ради (КМДА).

Таку діяльність керівництва Київської міської державної адміністрації святошинські активісти розцінюють як свідоме обдурювання нею Державної виконавчої служби України. Натомість жодної відповіді про виконання відповідного рішення суду від перших осіб КМДА не надходило ані Державній виконавчій службі, ані стягувачу та позивачам.

«Попов є злісним порушником Конституції та законів України. Він вперто не виконує ані рішення Київради, ані суду, ані Державної виконавчої служби України. Те, що виконавча служба оштрафувала КМДА, означає, що з кишень киян витягли гроші за гріхи столичного градоначальника. Цілком логічно змусити чиновника платити персонально за зневагу до України», — зауважив ініціатор створення скверу Василя Стуса

голова Святошинських районних організацій «Зелений світ» та УНП Віктор Ткаченко.

Послідовність подій:

20.06.2012 року державним виконавцем була видана Постанова про відкриття виконавчого провадження щодо зобов'язання виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) виконати рішення Київської міської ради від 26.02.2010 р. № 13/3451 «Про присвоєння скверу ім. Василя Стуса».

Протягом зазначених термінів КМДА не виконала вимог державного виконавця.

7.08.2012 року була видана Вимога державного виконавця щодо обов'язку КМДА у строк до 13.08.2012 виконати у повному обсязі рішення суду, на підставі якого видано виконавчий лист № 2а-4500/11/2670, виданий 25.05.2012 р.

КМДА не виконала вимогу державного виконавця.

2.10.2012 року за № 647/5-10 державним виконавцем була видана Вимога державного виконавця щодо негайного виконання КМДА виконавчого листа № 2а-4500/11/2670 виданого 25.05.2012 р. Окружним адміністративним судом про зобов'язання виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) виконати рішення Київської міської ради від 26.02.2010 р. № 13/3451 «Про присвоєння скверу ім. Василя Стуса» шляхом проведення організаційно-правових заходів.

2.10.2012 року державним виконавцем була видана Постанова про накладення штрафу на КМДА.

Постанову державного виконавця боржником — Київською міською державною адміністрацією — не виконано і штраф не сплачено.

22.10.2012 року була видана Вимога державного виконавця (повторно) щодо негайного виконання КМДА виконавчого листа № 2а-4500/11/2670 виданого 25.05.2012 р. Окружним адміністративним судом про зобов'язання виконавчого органу Київської міської

ради — Київської міської державної адміністрації виконати рішення Київської міської ради від 26.02.2010 р. № 13/3451 «Про присвоєння скверу ім. Василя Стуса» шляхом проведення організаційно-правових заходів.

Жодної вимоги Державної виконавчої служби України КМДА не виконала!

08.11.2012 року Київський апеляційний адміністративний суд виніс Ухвалу, у якій дав роз'яснення головному державному виконавцю Мазуру Г.Л. резолютивної частини Київського апеляційного адміністративного суду від 05.04.2012 року — «шляхом проведення організаційно-правових заходів». Це означає — шляхом видання виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідного розпорядження на виконання пункту 1 рішення Київської міської ради від 26.02.2010 р. № 13/3451 «Про присвоєння скверу ім. Василя Стуса».

власкор

Початок на ст. 1

ХАРКІВСЬКИЙ КОКСОВИЙ ЗАВОД ПЕРЕЙШОВ У НАСТУП

райсуду адвокат підприємства Зінченко звинуватив позивача Олену Решетько у рейдерському наступі на підприємство та почав наголошувати на тому, що вона досить гарно виглядає, а звідси слідує — що гарно і щасливо живе, і тому не має відповідних підстав для судового позову з екологічних питань.

Працюючі Харківського коксового заводу позували перед телекамерами, представлялися мешканцями прилеглих до даного підприємства вулиць та розповідали про те, яким чистим і свіжим повітрям вони дихають. Все це відбувалось у присутності їхніх керівників.

За попередньою інформацією, свідки у справі Харківського коксового заводу не з'явилися на судові засідання через погрози.

А про діяльність судді В. Труханович, яка веде справу Харківського коксового заводу, з'ясувалися нові факти. За захистом від дій В. Труханович до громадськості вже звернулося декілька людей. В одній справі В. Труханович поділила не той будинок, у якому жило подружжя, не той будинок, на який була складена позовна заява, а той, у якому мешкали батьки чоловіка, — тобто зовсім інше житло. І потерпілі повідомляли судді, що будинок 15а та 15А — це різні будинки, але це не допомогло.

Жанна Титаренко

На засіданні Громадської ради 24 жовтня 2012 року обговорювалося питання щодо підготовки Громадської оцінки екологічної політики в Україні. Було вирішено створити за ініціативи Громадської ради Робочу групу з підготовки Громадської оцінки із залученням представників Громадської ради при Мінприроди, членів регіональних Громадських рад (при обласних управліннях та інспекціях), національних та місцевих НУО.

ВЧЕНІ З'ЯСУВАЛИ, ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБЕН ЖИР НА ЖИВОТІ

Вчені зі США з'ясували, в чому користь жиру, що утворюється на животі і раніше вважався атавізмом на кшталт апендикса.

Цей жировий прошарок допомагає регулювати роботу імунної системи, свідчать дані, опубліковані в журналі PLoS ONE.

Висновки учених можуть допомогти у розробці нових ліків для пацієнтів, які перенесли трансплантацію органів і тканин, а також для людей, які страждають на автоімунні захворювання, такі як вовчак (системне захворювання сполучної тканини) або хвороба Крона (хронічне запалення шлунково-кишкового тракту).

“Тепер у нас є доказ, що сальник — це не просто жир на животі”, — говорить доктор наук, співавтор дослідження, професор департаменту мікробіології та імунології Макіо Івашіма (Makio Iwashima) з Loyola University Chicago Stritch School of Medicine, слова якого цитуються в прес-релізі університету.

Сальник — це мембрана, що встеляє черевну порожнину і покриває більшість її органів. Він є сховищем для жирових тканин.

Дослідницька група, яку очолили доктор Івашіма і всесвітньо відомий хірург-трансплантолог Роберт Лав (Robert Love), вивчала ефект взаємодії клітин сальника і Т-лімфоцитів у мишей. Лімфоцити є першим бар'єром імунної системи на шляху інфекції, вони визначають, атакують і руйнують бактерії, віруси та інші інфекційні агенти.

У нормі, Т-лімфоцити розмножуються у відповідь на дію збудників інфекції, беручи участь у виробленні антитіл. Однак, коли дослідники поєднали клітини сальника з активованими Т-лімфоцитами, вони не стали розмножуватися, як повинно було відбуватися, а замість цього загинули. При цьому такий ефект було помічено тільки в тих клітинах сальника, в яких Т-лімфоцити були активовані. На неактивовані Т-лімфоцити клітини сальника ніяк не вплинули.

Це означає, що клітини сальника виділяють субстанцію, яка пригнічує імунну систему. Це відкриття може допомогти у створенні нових ліків, які зможуть знижувати імунітет з менш тяжкими побічними ефектами, ніж ті імунодепресанти, які використовуються сьогодні. Такі препарати можна було б використовувати, щоб виключити відторгнення у пацієнтів, наприклад, котрі перенесли пересадку легень.

На додаток до здатності впливати на імунну систему, сальник також відіграє критичну роль в регенерації пошкоджених тканин, каже Івашіма. Він містить мезенхімальні стовбурові клітини, які спрямовуються до місця ураження і допомагають у відновленні тканин. Ці клітини мають здатність перетворюватися в різні типи спеціальних клітин.

У своєму дослідженні вчені показують, що клітини сальника можуть перетворюватися в легеневі клітини так добре, як і в кісткові клітинки. Івашіма вважає, що сальник може стати джерелом спеціалізованих клітин для лікування і відновлення тканин різних органів.

ЗАПОРУКОЮ ЖІНОЧОГО ДОВГОЛІТТЯ Є МУТАЦІЯ В ДНК

Зміни у ДНК мітохондрії можуть призводити до різниці у тривалості життя жінок і чоловіків, встановили вчені з Австралії, пише журнал Current Biology.

Дослідження проводилося під керівництвом доктора Даміана Доулінга (Damian Dowling) і докторанта Флоренції Камю (Florescia Camus) зі Школи біологічних наук при Monash University (Мельбурн, Австралія) у співпраці з доктором Девідом Кленсі (David Clancy) з університету Ланкастера.

Завданням учених було розкрити різницю у тривалості життя та процеси біологічного старіння чоловіків і жінок на прикладі моделі мушок дрозофіла, які мають мітохондрії у різних структурах.

Як зазначив доктор Доулінг, для них стало несподіванкою, що ті самі мутації, які впливають на тривалість життя і старіння у чоловічих особин, не мають подібного ефекту для жінок.

Вчені підкреслили, що тенденція до більш високої тривалості життя серед жіночих особин є спільною для різних видів живих організмів. “Наші результати дозволяють припустити, що мітохондріальні мутації, які ми відкрили, в основному, сприяють швидшому старінню чоловічих особин”, — розповів Доулінг.

На думку вчених, ці зміни ДНК є своєрідною примхою природи під час передачі генів від батьків до потомства.

“Якщо мітохондріальна мутація шкодить батькам, але ніяк не впливає на матерів, ця генна зміна “просліджає” nepomиченою кризою “око” природного добору. Тисячі поколінь людей накопичували ці

мутації, що зачіпають лише чоловіків, але залишають жінок неушкодженими”, — вважає доктор.

Нагадаємо, що рекорд жіночого довголіття зараз належить мешканкам Гонконгу. Згідно з офіційними даними, середня тривалість їхнього життя становить 86,7 року.

ВЕЛИКИЙ БАР'ЄРНИЙ РИФ ВТРАТИВ ПОЛОВИНУ КОРАЛІВ

Великий бар'єрний риф в Австралії розгубив приблизно половину своїх коралів за минулі 27 років.

У рамках дослідження вчені проаналізували дані 2258 незалежних досліджень Великого бар'єрного рифу, виконаних за останні 27 років. Вони встановили, що 48 відсотків втрат припадає на утрату від штормів — погодні явища фізично ушкоджують риф.

Ще 42 відсотки втрати коралам завдали морські зірки виду *Acanthaster planci* (вид відомий також як терновий вінець). Це єдині на планеті отруйні морські зірки, які харчуються кораловими поліпами. Бурхливе розмноження цих організмів призвело до помітного скорочення популяції поліпів.

Нарешті, решта 10 відсотків втрати коралових рифів доводиться на “відбілювання” — втрату екзоскелетів поліпів кальцію, пов'язану із зростанням температури води в океані. Зовні цей процес виражається у тому, що рифи покриваються білим нальотом (звідси й назва).

За словами дослідників, руйнування Великого бар'єрного рифу відбувається особливо активно протягом останніх 14 років. Вчені говорять, що руйнування рифу прямо пов'язане зі зміною клімату. Наприклад, втрата від штормів викликана тим, що ці шторми останнім часом стають все сильнішими через потепління води в океані. Клімат також пов'язаний і з збільшенням популяції тернових вінців.

Дослідники говорять, що можливі програми відновлення рифу будуть спрямовані переважно на контроль за популяцією зірок *A. planci*.

Нагадаємо, з вересня користувачі Panoramio та Google Street View можуть побачити підводні панорами Великого бар'єрного рифу.

За матеріалами: Lenta.ru

СМАКОТИНКА

Салат з вареної селери та зеленого горошку

Селера, баночка зеленого горошку, 5-6 маринованих грибів, баночка майонезу, стручок червоного солодкого перцю, сіль, цукор, зелень петрушки.

Варену селеру обчистити, нарізати кубиками і поєднати з нарізаними грибами та відцідженим горошком. Масу виміша-

ти з майонезом, посолити й викласти в салатницю. Посипати тонкими смужками перцю, прикрасити листками петрушки.

